

שיחה לבי

שיחות קודש שזכינו לשמוע מפ"ק של
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ערש"ק ראה

תשפ"א

•

גליון י"א

יו"ל ע"י מכון 'שיח לבי'

בישטינא

פתח תקוה ארה"ק

כל הזכויות שמורות
למכון שיח לבי
שע"י מוסדות בישיבת בארה"ק

לתשומת לב! הגיליון יו"ל אחת לשבועיים.

להערות והארות וכן לקבלת הגיליון בדוא"ל
ניתן לפנות לכתובת המערכת

siachlibi@gmail.com

שיחת קודש סעודת רעוא דרעוין שבת קודש פרשת ראה מברכים אלול תשע"ג

'אתערותא דלתתא' בבחינת 'אני לדודי', להכין עצמו להיות כלי ראוי לקבל ההארות שבחודש תשרי שהם בבחינת 'ודודי לי'. וענין הארת י"ג מדות הרחמים בחודש אלול אף שהיא בחינת 'אתערותא דלעילא', היא באה בכדי לעורר 'אתערותא דלתתא' אצל האדם. כי גם כאשר האדם מתעורר מלמטה צריך הוא סיוע מלמעלה.

העובדים את ה' מתוך החושך
המה 'עושין רצונו של מקום'

איתא בגמרא (ברכות לה:), 'תנו רבנן 'ואספת דגנך' מה תלמוד לומר, לפי שנאמר 'לא ימוש ספר התורה הזה מפיד' יכול דברים ככתבן, תלמוד לומר 'ואספת דגנך' הנהג בהן מנהג דרך ארץ, דברי ר' ישמעאל. רבי שמעון בן יוחי אומר, אפשר אדם חורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה וקוצר בשעת קצירה ודש בשעת דישה וזורע בשעת הרוח תורה מה תהא עליה. אלא בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים שנאמר 'ועמדו זרים ורעו צאנכם' וגו', ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י עצמן שנאמר 'ואספת דגנך', ולא עוד אלא שמלאכת אחרים נעשית על ידן שנאמר 'ועבדת את אויביך' וגו'.

והקשה המהרש"א שם (ד"ה שנאמר ואספת דגנך) האיך מוקים רשב"י את הכתוב 'ואספת דגנך' בזמן שאין ישראל עושין רצונו של

שגב קדושת ימי חודש אלול

לחיים אלע יודן. ס'איז שוין שבת מברכים אלול, ס'גייט שוין אלול, ימי אלול המה ימי רחמים ורצון, ימים שמאירים בהם י"ג מדות הרחמים.

הנה ידועה קושית הרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע בלקוטי תורה (מאמר ד"ה אני לדודי ודודי לי), שמכיון שבימי אלול מאירים י"ג מדות הרחמים שהיא הארה אלוקית נעלית ביותר המאירה ביום הכיפורים אם כן מדוע ימי אלול אינם ימים טובים.

ומבאר 'על פי משל למלך, שקודם בואו לעיר יוצאין אנשי העיר לקראתו ומקבלין פניו בשדה, ואז רשאין כל מי שרוצה לצאת להקביל פניו, והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם. ובלכתו העירה הרי הם הולכים אחריו, ואח"כ בבואו להיכל מלכותו אין נכנסים כי אם ברשות, ואף גם זאת המובחרים שבעם ויחידי סגולה. וכך הענין על דרך משל בחודש אלול יוצאין להקביל אור פניו יתברך בשדה, עכל"ק.

והביאור בזה, שביום הכיפורים וכן בשבתות וימים טובים הקב"ה הוא בבחינת 'מלך בהיכל מלכותו', ובכדי לקבל הארה זו על האדם לרומם עצמו ולהתעלות בכדי שיהיה כלי ראוי להארה זו. משא"כ בחודש אלול הוא בבחינת 'מלך בשדה', שאז הקב"ה מתגלה לכל אחד ואחד במצב בו הוא נמצא.

ועוד כתב שם שחודש אלול עניינו

ועבודה זו היא בלי גבול וכלי חשבון בבחינת 'בכל מאדך', ועל כן נקראת 'עושין רצונו של מקום'.

משא"כ אותם בעלי המדרגה העובדים את ה' מתוך אהבה, הרי הם משיגים את גודל המעלה והתענוג שבעבודת ה', ומתוך השגה ותענוג אלו הם עובדים אותו בכל לב ובכל נפש, אך עדיין אינה עבודת ה' בבחינת בלי גבול 'בכל מאדך', שהרי חסר להם מעלת העבודה מתוך החושך וההסתר בלי שום טעם והבנה. ועל כן המה בבחינת 'אין עושין רצונו של מקום'.

ויש להוסיף טעם מדוע נקט בלשון 'עושין רצונו של מקום' דייקא, והוא על דרך מה דאיתא בספרי חסידות 'עושין רצונו של מקום' 'מדארף מאכן א רצון'. דהיינו שהקב"ה שהוא 'מקומו של עולם ואין העולם מקומו' צריך להמשיך לו רצון להשפיע חיות וגילוי אלקות בעולמות השפלים, שהרי כלפי הקב"ה בכבודו ובעצמו ירידה והשפלה גדולה היא למלוך עלינו, שהרי כל העולמות הם כאין וכאפס נגדו.

ואיך יש היכולת בידינו לעשות לו רצון, איתא מהרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע משל למלך בשר ודם שיש לו אוצרות תבל כסף וזהב עד אין מספר, אם כן מי שבא לרצותו אין לו מה ליתן לו, שהרי כל כסף וזהב כאין נגדו, אלא על ידי בנו הקטן של המלך שיש למלך שעשוע ותענוג עימו, על ידיו אפשר לרצות את המלך.

וכמו כן הקב"ה יש לו מלאכים למעלה די והותר, ואהבתם ויראתם להשי"ת הוא נעלית מאד הרבה יותר מכל הצדיקים, שהמלאכים משיגים את החיות האלוקי הנשפע בהם ועל כן 'גייען זיי אויס' בכלות הנפש להקב"ה, ואפילו צדיקים גמורים כשהם למטה בעוה"ז

מקום, והרי מה שכתוב לאחר מכן 'השמרו לכם וגו' הוא ענין 'אין עושין רצונו של מקום', משא"כ 'ואספת דגנך' קאי על מה דכתיב לעיל מיניה 'והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי וכו' לאהבה את ה' אלוקיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם' ואז 'ונתתי מטר ארצכם וכו' ואספת דגנך', הרי ש'ואספת דגנך' מיירי בשומעים אל מצות ה' ואוהביו ועובדים אותו בכל לב ובכל נפש.

ותירין (ועד"ז איתא מהרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע אור תורה עקב ד"ה מפני מה) על דרך מה שכתבו התוס' שם (ד"ה כאן בזמן שישראל עושין רצונו של מקום) דבזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום היינו שהם גם כן עושים רצונו אלא שאינם צדיקים גמורים, שבפרשה זו כתיב 'ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם', 'ובכל מאדכם' לא כתיב, א"כ אינם צדיקים 'במאודם' דהיינו בממונם מכיון דיש לך אדם שחביב לו ממונו יותר מגופו, על כן המה צדיקים שאינם גמורים ועליהם קרא רשב"י 'אין עושין רצונו של מקום'.

ומכל מקום צריך להבין מפני מה בחסרון העבודה בבחינת 'בכל מאדכם' כבר נקראים 'אין עושין רצונו של מקום', סוף סוף הרי הם בעלי מדרגה שזכו והגיעו למדרגת אהבת ה' ועובדים את השי"ת 'בכל לבבכם ובכל נפשכם'.

ויש לומר על דרך המבואר בספרי חסידות שתיבת 'מאד' היינו הענין של 'בלי גבול', וכאדם האומר 'הרבה מאד' דהיינו בלי גבול וחשבון. וכמו כן עבודת השי"ת בבחינת 'בכל מאדך' היא העבודה מתוך החושך, כשהאדם אינו מרגיש שום טעם בעבודת ה' והוא מרגיש שאין לו בשביל מי ובשביל מה לעבוד את ה', ואעפ"כ אינו עושה שום חשבון אלא מתגבר ומקיים את רצון השי"ת אך ורק כי כן ציוה ה'.

עבודה זו באה מצד הקשר העצמי להקב"ה שבנשמתו של איש ישראל וכמו שכתוב 'בנים אתם לה' אלוקיכם', ובבחינה זו של 'בן המלך' מעוררים את הרצון אצל המלך, ולכן דוקא אלו שעבודתם בבחינה זו של 'בכל מאדך', הם הנקראים 'עושין רצונו של מקום'.

וכמו כן הוא ענין 'תקיעת שופר', שהוא בחינת 'קול פשוט' היוצא מפנימיות הלב לאבינו שבשמים בבחינת 'בנים אתם לה' אלוקיכם', שעל ידי בחינה זו מעוררים את הרצון למעלה.

יומא דהילולא של רביה"ק הרבי ר' בערצי זי"ע מנאדווערנע

די לינג פלאצט, אבער דער אייבישטער באשאפט א נייע לינג' [אכן הריאה נתפוצצה, אולם הקב"ה בורא ריאה חדשה].

זכה גדולה היתה מסירות נפשו לעבודת ה' בתפילה, שהרי 'אין סומכין על הנס' ואם כן בודאי כאשר נגש לתפילה לא הלך עם חשבון שהקב"ה יעשה עמו נס, אלא מסר נפשו בפועל בעבודת התפילה, והקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו ברא לו ריאה חדשה. וכמו כן ידוע על הרה"ק מסטרעליסק זי"ע שהיה נכנס להיפרד מבני ביתו קודם התפילה, שהיתה עבודת התפילה שלו עד כדי מסירות נפש.

גודל עבודתו בדביקות בהקב"ה

עבודתו היתה בדביקות גדולה תמיד, והיה אומר על מה דאיתא מהאר"י הקדוש (שעה"כ

אין אהבתם להשי"ת מגיעה למדריגת אהבת ה' של המלאכים, מפני שסוף סוף אהבתם מלובשת בלב גשמי. ועל כן העבודה באהבת ה' לבדה אינה מעוררת את הרצון אצל המלך הקב"ה, וכמו שכתוב 'אם צדקת מה תתן לוי'.

אלא רק בחינת העבודה 'בכל מאדך', שהיא כאשר האדם עומד בניסיונות קשים ומתגבר ואומר אפילו פרק א' בתהלים, פסוק א' חומש רש"י, שורה אחת גמרא רש"י, הולך פעם א' ברחוב כיהודי, ברכה אחת בכוונה, או פעם א' בעת רעבונו עצר עצמו מעט מלאכול, ובא לו זאת בקושי רב והתגבר כי כן ציוה ה', אזי כל המלאכים מקנאים בו, ובחינת

ג' אלול הוא יומא דהילולא קדישא של זקני הקדוש הרבי ר' בערצי זי"ע מנאדווערנע, בן זקני הקדוש הרבי ר' איציקל זי"ע מקאלוש, בן זקיה"ק הרבי ר' ארון ליב זי"ע מפרעמישלאן, בן זקיה"ק הרבי ר' מאיר הגדול זי"ע מפרעמישלאן.

עבודת התפילה שלו במסירות נפש ממש

עבודת התפילה שלו היתה בהתלהבות עצומה ובקול גדול מאד למעלה מדרך הטבע, וכמסופר אשר עבר פעם רופא א' בסמוך לבית מדרשו של הרבי ר' בערצי ושמע את קולו האדיר בעבודת התפילה, ואמר הרופא כי בדרך הטבע בלתי שייך שהריאות אינם נתפוצצות מקולות כאלו. כאשר שחו את דברי הרופא באזני זקיה"ק נענה ואמר 'אמת,

ואכן אחר זמן מה בג' באלול עלה בסערה השמימה והמגיפה נעצרה.

ביאתו לעולם הזה אחר הסתלקותו

בשבת הראשונה אחר הסתלקותו לגנוזי מרומים, בא בליל שבת קודש לביתו בצלם ובדמות כפי שהיה בחיים חיותו בכדי לעשות קידוש, והרבנית ע"ה בראותה זאת יצאה להודיע לאנשי שלומו כי בעלה הרבי חזר מעולם האמת וחי הוא, אולם כשחזרה לביתה כבר לא מצאוהו, אחר כך בא אליה בחלום ואמר לה כי אילו לא היתה מספרת את דבר בואו היה בא בכל השנה הראשונה מדי שבת בשבתו לעשות קידוש בביתו. ובזה רואים גודל קדושתו שהיה בו דבר כזה אשר מצינו בדברי חכמינו ז"ל על רבינו הקדוש.

זכותו הגדול וזכות כל הצדיקים יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

תדיר, ששמע מזקני העיר בארדיטשוב, אשר הרה"ק מבארדיטשוב היה מברך מחמשה עשר באב ואילך בזה הלשון 'א גוטע כתיבה וחתימה טובה'.

השי"ת יעזור זאל זיין א גוטן רעשט יאהר, און צום נייעם יאהר א גוטע כתיבה וחתימה טובה, א גוט געבענטשט געהאלפן יאהר לנו ולכל ישראל בכל מקום שהם, שנוכל לעשות תמיד את רצונו של הקב"ה ותמיד נזכור מהקב"ה, ונזכה ללמוד את תורתו של הקב"ה ושנדע שהיא תורתו של הקב"ה, ושנוכל להתפלל מיזאל קענען זיך אוועק שטעלן דאווענען, מזאל קענען עפעס זיך

לילה ד) כי אין ביכולת האדם להיות בדביקות יותר מג' שעה רצופים, ואמר שהעיצה לזה להפסיק מעט קודם סיום השעה השלישית ולהתחיל ג' שעות מחדש.

בעת התפילה ביום השבת קודש בעת שהיה קורא קריאת שמע היה יושב וראשו מונח על הסטענדער בדביקות גדול משך זמן רב, וכל הציבור היו מסיימים התפילה עד אחר מוסף והולכים לבתיהם לסעוד סעודת שבת, ואחר כל זאת היו חוזרים לבית המדרש, פעמים היה אוחז בעת אמירת 'עזרת אבותינו' ופעמים ב'צור ישראל'.

מסירות נפשו לעצירת מגיפה מעל בני ישראל

בשנת תר"ח פרצה מגיפה בסביבות העיר נאדווערנע ובאו לזקני הקדוש זי"ע לבקש רחמים, וגמר בדעתו למסור נפשו בעד עמו,

הרה"ק הייטב לב זי"ע פירש הפסוק 'תמיד עיני ה' אלוך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה', מדוע כתיב בראשית 'השנה' ובאחרית 'שנה' בלא ה"א, ופירש שבראשית השנה תקוותינו היא שתהיה שנה זו 'השנה' בה"א הידיעה, שנה שבה נזכה שיבוא משיח צדקינו ויגאלנו, אולם באחרית השנה בראותינו כי עבר קציר כלה קיץ ועדין לא נושענו הרי היא 'שנה' ככל השנים.

השי"ת יעזור שנזכה עוד בשנה זו לגאולה שלימה ותהיה שנה זו 'השנה', בביאת גואל צדק במהרה מתוך שמחה ונחת.

הגה"ת ר' זלמן ליב אסטולין זצ"ל היה חוזר

שלימה, ונזכה כל ישראל יחדיו געזונטערהייט
און פרייליכערהייט בנערינו ובזקינינו בבנינו
ובבנותינו לקבל פני משיח צדקינו מתוך
שמחה ונחת.

א טרייסל טוהן, ושנוכל להתקרב להקב"ה,
ונזכה להביא לפועל את רצונו יתברך במצוות
ובמעשים טובים, ולהתנהג כפי שיהודי
צריך להתנהג בכל העניינים, ונזכה לשנת
גאולה וישועה וכל אחד ואחד יושע בישועה

